

Proiect didactic

Clasa:

Data:

Disciplina: Consiliere și orientare

Tema: O lume virtuală

Profesor: BERCEANU CAMELIA

Obiective:

- Să evalueze beneficiile și dezavantajele utilizării Internet-ului;
- Să reflecte asupra modului de utilizare a Internet-ului și asupra timpului petrecut online.

Activități de învățare:

- Documentare (citirea textelor din agendă), completarea fișei de lucru, discuții;

Rezultate ale învățării:

- Cunoaștere, înțelegere, autoevaluare;

Legături cu obiectele de studiu:

- Tehnologia Informației și a Comunicațiilor

Cuvinte cheie:

- Internet; www; cumpărături online; spațiu virtual.

Desfășurarea lecției:

1. Documentare:

Elevii citesc textul „ Fii pregătit pentru lumea virtuală” din agendă și se fac comentarii legate de modul în care elevii folosesc Internet-ul la școală și acasă.

2. Discuții:

Se propun următoarele subiecte pentru discuții:

- + Ce contribuție are Internet-ul la faptul că lucrurile sunt mai simple, mai rapide, mai eficiente?
- + Care sunt problemele și pericolele pe care le implică Internet-ul? Vă considerați suficient de bine informați pentru a le face față?
- + Este important să trăim „în lumea reală”, adică să întâlnim oameni reali, să interacționăm cu ei zi de zi, s-au preferați mai degrabă „o societate virtuală”?
- + Există riscul de folosire excesivă a computerului / Internet-ului? Care este părerea voastră despre „dependența de computer” sau de Internet?

3. Activități în clasă sau teme suplimentare pentru acasă:

Scrieți un scurt eseu despre activitatea pentru care petrec cel mai mult timp pe Internet (se poate face referire la textul din agendă „ Fii pregătit pentru lumea virtuală”). De exemplu:

- + Cât timp au stat conectați la Internet, a câta parte dintr-o zi a fost ocupată, în medie, cu această activitate?
- + Ce ați fi făcut acum 10 ani, în locul activităților de mai sus?
- + Care sunt avantajele desfășurării acestor activități pe Internet?
- + Care sunt dezavantajele utilizării excesive a Internet-ului?

Fii pregătit pentru o lume virtuală

Material didactic pentru elevi preluat din Agenda Europa 2007-2008

• CUMPĂRĂTURI ONLINE

Din ce în ce mai des, facem cumpărături virtuale, pe Internet. În 1006, cumpărătorii europeni au cheltuit peste 100 de miliarde de euro pe achiziții online, iar unii analiști sunt de părere că această cifră se va dubla în următorii cinci ani.

A cumpăra prin intermediul Internet-ului reprezintă o modalitate rapidă și convenabilă. Doar cu un clic, poți compara prețurile din zeci de magazine din întreaga lume și, pentru magazinele virtuale nu au aceleași cheltuieli de întreținere ca și marile magazine, prețurile sunt adeseori mai mici.

„Consumatorii din Marea Britanie sunt cei mai pasionați de cumpărăturile online: în 2005 au cheltuit 9,79 miliarde de euro, fiind urmați de germani, cu 9,71 miliarde de euro. Cel mai frecvent cumpără cărți, CD-uri și pachete de călătorii, dar din ce în ce mai multă lume cumpără acum online îmbrăcăminte și aparatură electrică.”

De la cine cumperi?

Când faci cumpărături online, nu poți fi totdeauna sigur de la cine cumperi. Dar, magazinele virtuale serioase, cu prestigiu, își afișează întotdeauna pe site-ul web coordonatele – nr. de telefon, adresa poștală și cea electronică. Aproape toate site-urile îți permit să plătești cu cardul bancar, iar companiile de credite protejează împotriva utilizării frauduloase a cardului tău. Altele – cum ar fi PayPal – îți oferă posibilitatea de a folosi sisteme de plată online sau permit transferuri bancare.

Care este costul real?

Nu uita, dacă faci cumpărăturile online, probabil va trebui să plătești o taxă poștală de livrare. Unele site-uri nu percep taxa de livrare, dacă suma cheltuită depășește un anumit nivel sau dacă ești de acord să aștepti câteva zile până la sosirea produselor. Livrarea în ziua următoare costă, de regulă, mult mai scump. Fiecare site ar trebui să precizeze exact la cât se ridică taxa de livrare și când va sosi comanda.

Dacă faci cumpărături de la o companie aflată în U.E., asigură-te că are capacitatea de a-ți trimite produsele; unele site-uri americane vând numai celor care locuiesc în Statele Unite. S-ar putea să fii nevoit să plătești taxe vamale pentru bunurile importate în U.E., iar taxele diferă de la caz la caz. În plus atunci când faci cumpărături din afara U.E. nu ești la fel de bine protejat din punct de vedere juridic. Dacă se întâmplă ceva, s-ar putea să-ți fie greu sau chiar imposibil să recuperezi suma pe care ai achitat-o.

Nu uita de T.V.A.!

Dacă site-ul de pe care cumperi are sediul în U.E., prețul va include TVA, pentru majoritatea produselor. Valoarea TVA este diferită în țările europene, dar dacă te afli în România și cumperi soft-uri în valoare de circa 523 RON de la o companie irlandeză, la suma respectivă se adaugă TVA de 21%, adică vei plăti circa 633 RON. Verifică întotdeauna pe site care este valoarea TVA, înainte de a cumpăra ceva.

Dar dacă ai probleme?

Trebuie neapărat să tipărești la imprimantă formularul de comandă și confirmarea prin e-mail a comenzii tale. Web site-ul trebuie să-ți permită să reții o chitanță, o înregistrare a tranzacției după încheierea acesteia. Dacă se întâmplă ceva, contactează imediat furnizorul. Dacă acesta nu te ajută, fă o plângere în scris. Tot nu ai rezolvat problema? Atunci ia legătura cu organizația pentru protecția consumatorilor din țara ta sau cu Centrul European pentru Consum, care te pot sfătui și te pot ajuta.

Dacă ai plătit cu carte de credit, verifică întotdeauna chitanța pe care o primești. Dacă observi ceva ciudat, de exemplu o plată de 500 lei în loc de 50 lei, cât ar fi trebuit, sună la magazin și apoi la compania care a emis cartea de

credit. Aceasta poate bloca plata și, dacă este cazul, poate anula cardul, pentru a împiedica utilizarea lui frauduloasă.

« Eu cumpăr cărți, CD-uri și aparatură IT de pe net. Cred că e mai ușor, am mai multe posibilități și n-am nevoie să merg la magazin. »

- Alex, 23

« Eu prefer să cumpăr online decât să merg la magazin, pentru că așa cheltuiesc mai puțin: nu mă tentează și alte lucruri de care nu am nevoie, pentru că nu le văd, așa cum le văd în magazin. »

- Olivier, 23

Licitații virtuale

Cauți de mult un anumit model de geantă sau un CD? Creșterea numărului de site-uri ale licitațiilor virtuale înseamnă mai multe șanse pentru a cumpăra la un preț bun. Uneori, poți găsi un produs pe care îl cauți de multă vreme sau poți vinde obiecte care nu-ți mai sunt de folos. Aceste site-uri sunt printre cele mai des vizitate în spațiul virtual, dar, în acest caz, de cele mai multe ori se cumpără de la persoane private și nu de la o companie. Prin urmare, nu vei fi la fel de bine protejat, din punct de vedere juridic.

Iată însă câteva sfaturi, pentru a reduce riscurile cumpărăturilor online:

- Verifică reputația celui care vinde produsul; majoritatea site-urilor oferă informații despre proprietari și despre vânzările lor anterioare, bazate pe comentariile altor cumpărători.
- Un ofertant onest este mereu gata să răspundă la întrebări.
- Verifică descrierea produsului și prețul. Chiar e vorba de un chilipir sau ai putea cumpăra produsul la același preț și de la magazin? Dar dacă prețul este prea bun ca să fie adevărat? Fii atent, de obicei cam așa stau lucrurile!
- Verifică taxa de transport.
- Verifică felul în care ofertantul vrea să fie plătit. Dacă plata se face prin cec sau prin factură fiscală, ești pregătit să-ți asumi riscul de a plăti înainte de primirea bunurilor? Poți utiliza forme sigure de plată online, de exemplu prin sistemul PayPal sau prin custodie – adică poți trimite banii la site-ul pe care se desfășoară licitația și care transmite banii ofertantului numai după ce ai primit produsul cumpărat.

Drepturile tale de cetățean al Uniunii Europene

Legile UE îți dau dreptul:

- să primești informații complete despre ceea ce cumperi, înainte de a cumpăra;
- să primești confirmarea scrisă pentru ceea ce cumperi, înainte de a cumpăra;
- să anulezi comanda în cel mult 7 zile lucrătoare (excluzând sfârșitul de săptămână sau sărbătorile legale);
- să refuzi cumpărarea unui produs pe care nu l-ai solicitat;
- să primești bunurile în cel mult 30 de zile de la comandă;
- să fii protejat împotriva fraudelor cu cărți de credit.

Falsuri, tentative de fraudă și păcăleli

Fii atent la site-urile false. Tot mai mulți utilizatori de Internet sunt păcăliți să folosească site-uri false, deschise de persoane rău-intenționate, care ajung astfel să aibă acces la detalii despre situația lor financiară. Numai în România au fost descoperite, în anul 2005, 237 de fraude prin Internet, 114 infracțiuni informaționale și 103 infracțiuni cu cărți de credit. Infracțorii atrag lumea spre site-uri prin tentative de fraudă, trimițând e-mail-uri prin care pretind că reprezintă o bancă sau o altă companie și cerând confirmarea numerelor cărților de credit.

Alte forme de înșelăciune pe care trebuie să le eviți sunt scrisorile sau e-mail-urile care anunță că ai câștigat un premiu important la o loterie din străinătate și care îți solicită o taxă de administrare înainte de primirea premiului, sau e-mail-uri de la oficialități străine care se oferă să-ți dea sume mari în schimbul folosirii contului tău bancar pentru transferuri de bani în altă țară. Victimele constată că le-a fost golit contul bancar.

Ești dependent de Internet?

Cât timp petreci pe Internet – vreo două ore pe zi? Mai mult? Utilizatorii obișnuiți de computer petrec cam 12 ore pe săptămână pe net, dar sunt și utilizatori care sunt dependenți. Psihologii numesc asta „sindromul dependenței de Internet”, iar victimele nu se pot desprinde de computerele lor. Ele suferă de simptome precum „febra virtuală”, iritarea ochilor și dureri de cap, iar relațiile lor cu familia și cu prietenii au de suferit. Dependenții petrec ore întregi în camere de chat, accesând jocuri virtuale sau chiar jocuri de noroc, privind imagini pornografice și luând parte la licitații online.

Iată o poveste destul de obișnuită:

„Petreceam până la 12 ore pe zi pe net, în principal în grupuri de chat, dar și la jocuri virtuale. Internet-ul îmi domina viața. Nu mai învățam, nu mă vedeam cu prietenii, îmi ignoram familia și ieșeam foarte rar din casă. În cele din urmă, părinții m-au dus la un psihoterapeut și, treptat, învăț acum că există viață și în afara computerului meu.”

Doar un joc?

Jocurile online sunt foarte populare. Unele dintre aceste jocuri în care jucătorii au roluri, includ mii de persoane din toată lumea. Fiecare jucător este reprezentat printr-un avatar – o persoană imaginată. Avatarul se poate ridica la diferite niveluri, luptându-se cu “dușmanii” și ducând diferite sarcini la bun sfârșit, câștigând arme sau armuri noi și dobândind puteri noi în luptă. Unul dintre aceste jocuri este accesat de patru milioane de jucători din toată lumea și, în orice moment, circa 500.000 de jucători se află, în același timp, pe net.

Un joc poate dura, în medie, cinci sau șase ore. Unele persoane constată, la un moment dat, că viața se învârtă în jurul lumii lor fantastice, virtuale. Nu e nimic rău să fii utilizator de Internet, atât timp cât duci o viață normală, dincolo de lumea fantastică a monitorului.

Ce-ar fi să trăiești emoții noi?

Jocurile de noroc pe Internet se răspândesc ca o molimă. În loc să meargă la cazinou, jucătorii intră pe Internet. Dar psihologii avertizează că această activitate este deosebit de periculoasă și creează dependență, pentru că, spre deosebire de echivalentul lor real, din centrul orașului, site-urile de pariuri online nu se închid niciodată și, dacă petreci multe ore conectat, nu mai realizezi că banii pierduți sunt bani adevărați.

Un tânăr de 23 de ani din Marea Britanie a recunoscut că a furat peste 1,5 milioane de euro (circa 5,25 milioane RON) de la patronul lui, ca să aibă bani pentru a paria prin Internet. El paria pe curse de cai, meciuri de fotbal, juca poker și alte jocuri. Dependența devenise atât de mare încât a ajuns să deturneze zilnic, din banii companiei, spre conturile sale de pariuri, până la 25.000 de euro (circa 87,5 mii de RON).

Cum să te protejezi de pirateria pe Internet

Ai prieteni buni pe care de fapt nu i-ai întâlnit niciodată? Nu ești singurul. Cele mai mari două rețele de socializare de pe Internet au peste 100 de milioane de membri în întreaga lume, care discută, își transmit ultimele știri, zvonuri sau fotografii. Este echivalentul de secol XXI al taifasului cu prietenii la colț de stradă.

Deși Internetul pare grozav pentru a cunoaște oameni noi, care să aibă aceleași pasiuni ca și tine, nu poți fi sigur întotdeauna cu cine comunică în spațiul virtual. Recent, peste 40 de tinere din Marea Britanie au constituit ținta unui pedofil canadian, care le-a contactat intrând fraudulos pe „lista de prieteni” de pe Internet, a unei adolescente. Din fericire, el a fost prins și pus sub acuzare. Dar problema este din ce în ce mai gravă. Biroul Federal de Investigații american (FBI) estimează că, în fiecare moment, 50.000 de pedofili acționează pe internet, în întreaga lume, iar unul din 12 adolescenți s-a întâlnit, la un moment dat, față în față, cu unul dintre necunoscuții cu care discută în

rețea. Hărțuirea virtuală, adică agresarea celorlalți prin mesaje nedorite, uneori violente, este un fenomen în creștere.

“Ghildele” online sunt echivalentul de secol XXI al taifasului cu prietenii la colț de stradă.

Iată ce poți face, pentru a fi în siguranță în rețea:

Din moment ce nu dai niciodată numele, telefonul tău și adresa unui străin întâlnit pe stradă, nu trebuie să faci acest lucru nici în rețea.

- Nu posta nimic din ceea ce ar putea ajuta vreun străin să te găsească, de exemplu locurile pe unde te duci atunci când ieși de la școală.
- Nu-ți da întâlnire cu persoanele cunoscute pe net. Dacă trebuie neapărat să te întâlnești cu cineva, alege un loc public și ia cu tine câțiva prieteni sau un adult în care ai încredere.
- Nu posta în rețea poze provocatoare sau „sexy” cu tine.
- Dacă primești mesaje cu caracter sexual, ostile, amenințătoare sau nepotrivite din orice punct de vedere, spune asta unui adult în care ai încredere, anunță administratorul de site și nu răspunde niciodată la ele, pentru că, astfel, l-ai încuraja pe cel care le trimite.

O lume virtuală - Fișă de lucru

Ora de începere	Ora de încheiere	Total timp	Activitate
-----------------	------------------	------------	------------

Luni

Martți

Miercuri

Joi

Vineri

Sâmbătă

Duminică

Timpul total, petrecut pe săptămână pe Internet, pentru:

Discuții / Chat .....

Teme date de la școală .....

Știri .....

Jocuri etc. ....

Studierea produselor sau cumpărare .....

Alte activități (care anume) .....

Total timp/săptămână pe Internet: .....